

LOPEN HAUTAUSMAAN HAUTAMUISTOMERKKIOHJEET

1. Hautamuistomerkkejä koskee hautaustoimilain 5: 14§ säädökset:

Hautaustoimilaki 5: 14§: Hautamuistomerkit

Hautausoikeuden haltija päättää haudalle sijoitettavista hautakivistä ja muista muistomerkeistä. Muistomerkin tulee olla hautausmaan yleiskuvaan sopiva eikä se saa loukata vainajan muistoa tai hautausmaan arvokkuutta. Muistomerkin hyväksyy hautausmaan ylläpitäjä.

Haudalle sijoitettua muistomerkkiä ei saa poistaa ilman hautausmaan ylläpitäjän suostumusta.

Hautausoikeuden lakattua hautausmaan ylläpitäjän tulee tarjota hautausoikeuden haltijalle tilaisuus poistaa hautamuistomerkki, jollei hautausmaan ylläpitäjä erityisestä syystä päätä pitää muistomerkestä huolta hautausoikeuden lakkaamisen jälkeen. Jos hautamuistomerkkiä ei ole poistettu kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hautausoikeuden haltijalle on varattu tilaisuus sen poistamiseen, hautamuistomerkki siirtyy hautausmaan ylläpitäjälle vastikkeetta.

2. Uudesta muistomerkestä tai vanhaan muistomerkkiin tehtävistä muutoksista on laadittava suunnitelma, joka on hyväksyttävä seurakunnalla ennen muistomerkin asettamista haudalle. Suunnitelmasta tulee ilmetä muistomerkin valmistajan ja tilaajan yhteystiedot. Seurakunta suosittelee suunnitelman hyväksyttämistä jo ennen muistomerkin valmistamista.

Seurakunnan erillistä lupaa ei tarvitse vanhan muistomerkin kunnostamiseen, uuden vainajan nimen kaivertamiseen tai uuden muistolaatan kiinnittämiseen vanhaan muistomerkkiin.

3. Haudoilte ei saa istuttaa puita, puuvartisia- tai ruokomaisia kasveja, joiden korkeus on yli 70 cm muuten kuin kirkkoneuvoston myöntämällä luvalla. Kasvit eivät saa ulottua haudan rajojen ulkopuolelle.
4. Seurakunnalla on oikeus poistaa haudalta vastoin muistomerkkiohjetta, lakia tai hautaustoimen ohjesääntöä asennetut hautamuistomerkit, kasvit, rakennelmat tms. Seurakunta veloittaa tällaisesta työstä aiheutuvat kustannukset hautausoikeuden haltijalta.
5. Ennen varsinaisen muistomerkin asentamista hauta voidaan merkitä väliaikaisella puuristillä.
6. Hautamuistomerkin pystyttämisaikakohdasta on sovittava hautausmaan henkilökunnan kanssa.
7. Muistomerkki on asennettava siten, ettei kaatumisen tai vieremän vaaraa ole.
8. Hautamuistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty eikä se saa olla hautausmaalla paikoilleen asentamattomana kauemmin kuin työn suoritus vaatii.
9. Hautausoikeuden haltija ja hautamuistomerkin pystyttäjä vastaavat vahingoista, joita muistomerkin pystytyksen yhteydessä mahdollisesti aiheutuu hautausmaan muille hautamuistomerkeille, hautausmaan nurmikolle, ajoväylille tms. Vahingoista on aina ilmoitettava seurakunnalle.

10. Hautaoikeuden haltijan velvollisuus on huolehtia muistomerkin turvallisuudesta ja ylläpidosta. Mahdollisesti kallistuneen hautakiven oikaisu on hautaoikeuden haltijan vastuulla. Hoitamaton hauta voidaan palauttaa seurakunnan hallintaan **kirkkolain 3:33§** mukaisesti.
11. Kirkkoneuvosto voi erityisen painavasta syystä myöntää luvan asettaa hautausmaalle hautamuistomerkki, joka poikkeaa tästä ohjeesta. Mahdolliset anomukset käsitellään kirkkoneuvoston normaalin kokousaikataulun puitteissa. (Omaisten on huomioitava, että anomuksen käsittely voi ajankohdasta riippuen kestää 1-4 kk.)

12. HAUTAMUISTOMERKIT ARKKUHAUTA-ALUEILLA

- a. Muistomerkin laittaminen haudalle ei ole pakollista. Hautaoikeuden haltija on kuitenkin velvollinen huolehtimaan haudasta (Kirkkolaki **3:33§**).
- b. Hautamuistomerkki voi olla kiveä, metallia tai puuta.
- c. Muistomerkin korkeus voi olla enintään 80 cm ja syvyys 20 cm. Muistomerkin leveys voi olla enintään 70 cm yhtä hautapaikkaa kohti. Tällöin kahden rinnakkaisen hautapaikan muistomerkki voi olla 140 cm leveä, kolmen rinnakkaisen hautapaikan muistomerkki 210 cm.
- d. Jaluskivi saa olla enintään 85 cm leveä yhtä hautapaikkaa kohti ja vahvuus enintään 30 cm. Jaluskiven pinta ei saa olla hiottu, jotta muistomerkki pysyy paremmin paikallaan.
- e. Hautamuistomerkki, jonka korkeus ylittää 70 cm tai jonka leveysmitta on pienempi kuin korkeusmitta, on tapitettava pohjakiveen.
- f. Hautamuistomerkki tulee asentaa arkkuhautapaikalle roudattomana aikana.
- g. Reunakiviä ei saa asettaa.
- h. Kiinteästi jaluskivessä oleva kukka-aitio (ns. allaspohja) saa olla enintään jaluskiven levyinen ja ulottua enintään 40 cm jaluskiven eteen.
- i. Hauta ja hautojen välialueet on pidettävä mahdollisimman samalla tasolla.
- j. Hautamuistomerkki, siinä oleva teksti tai symbolit eivät saa olla loukkaavia tai hyvän tavan vastaisia.

13. HAUTAMUISTOMERKIT UURNAHAUTA-ALUEILLA

- a. Muistomerkin laittaminen haudalle ei ole pakollista. Hautaoikeuden haltija on kuitenkin velvollinen huolehtimaan haudasta (Kirkkolaki **3:33§**).
- b. Hautamuistomerkki voi olla kiveä, metallia tai puuta.
- c. Osaston A 1 eteläpäädyssä olevalla uurnahauta-alueella muistomerkin korkeus voi olla enintään 80 cm, syvyys 20 cm ja leveys 60 cm. Jaluskiven leveys voi olla enintään 70 cm ja syvyys 30 cm.
- d. Osastoilla U 1 ja U 2 on asennettuna jaluskivet seurakunnan puolesta. Osastojen U 1 ja U 2 muistomerkin enimmäismitat ovat: korkeus enintään 70 cm, syvyys 15 cm ja leveys 60 cm.
- e. Osastoilla U 1 ja U 2 on huomioitava, että hautamuistomerkin ja sen taakse vastakkaiselle käytävälle tulevan muistomerkin välille jää vain pieni tila. Siksi mahdollisen ns. ”kynttiläaukon” on avauduttava muistomerkin etupuolelle.
- f. Kukka-aitiota, joka on kiinteästi jaluskivessä (ns. allaspohja), ei hyväksytä.
- g. Hautamuistomerkki, siinä oleva teksti tai symbolit eivät saa olla loukkaavia tai hyvän tavan vastaisia.

14. HAUTAMUISTOMERKIT MUISTOLEHDOS

- a. Muistolehtoon haudatuilla vainajilla ei ole omaa hautapaikkaa, joten muistolehtoon tai sen läheisyyteen ei saa asettaa hautamuistomerkkiä tai muita pysyväisluonteisia rakennelmia, esineitä, kasveja tms.
- b. Muistolehdon muistomerkkiin (kivipaateen) kiinnitetään seurakunnan toimesta nimilaatta, josta ilmenee vainajan nimi sekä syntymä- ja kuolinaika. Vainajan kutsumanimi voidaan alleviivata laatassa. Virallisesta nimestä poikkeava vakiintunut kutsumanimi voidaan omaisten pyynnöstä lisätä varsinaisen nimen yhteyteen tai sijasta esimerkiksi lainausmerkeissä. Nimilaattoihin ei laiteta muita vainajaa koskevia tietoja tai symboleja.
- c. Seurakunta laittaa nimilaatan muistolehdon muistomerkkiin, elleivät omaiset erikseen toivo, ettei nimilaattaa laiteta.
- d. Omaisten pyynnöstä muistolehdon muistomerkkiin voidaan kiinnittää tyhjä laatta varaamaan paikkaa yhden myöhemmin haudattavan lähiomaisen nimilaatalle. Paikkaa varataan enintään 20 vuotta, ellei omainen ennen määräajan päättymistä uusi pyyntöä tyhjän paikan säilyttämisestä.
- e. Seurakunta voi poistaa muistolehdon muistomerkkiin kiinnitetyn nimilaatan sen jälkeen, kun vainajan kuolemasta on kulunut 50 vuotta.
- f. Omaisten on huomioitava, että seurakunta ei säilytä muistolehtoon haudattujen vainajien omaisten tietoja sen jälkeen, kun kirjanpitolain 2:10§ mukainen oikeus säilyttää laskutukseen liittyviä tietoja on päättynyt. Seurakunta ei siten voi ottaa yhteyttä omaisiin nimilaattoihin tai tyhjiin paikkoihin liittyen.